

GAZETA NARODOWA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po
łudniu z wyjątkiem niedziel i dni świę-
tecznych.

Przedpłata wynosi:
W MIEJSCU kwartalnie 4 złr. 50 cent.
miesięcznie 1 złr. 50 cent.
Z przesyłką pocztową:
Miesięcznie 2 złr. —
W państwie austriackim
Do Prus i Rzeszy niemieckiej 6 —
Do Francji 6 —
Do Belgii i Szwajcarii po 7 złr.
Do Włoch, Turcji i krajów Nad-
dunajskich 50 ct.
Numer pojedynczy kosztuje 10 ct.

L W O W d 23. lipca.

(Rada ministrów. — Ustawa przeciwko pijaństwu. — Ruina polskich właścicieli dóbr. — Biali hiszpańscy. — Ostrożności z powodu przyszłego przyjazdu cara do Warszawy. — Dalsze szczegóły do wyborów do Rady państwa. — Łakeja, jaka otrzymała hr. Taafę w sejmie morawskim. — Prezydium sejmiku bukowinańskiego.)

W poniedziałek odbyła się, jak donoszą telegraficznie do Czoas, pod przewodnictwem hr. Taafego, która przybył dzień przedtem z dóbr swoich czeskich, Rada ministrów przy udziale p. namiestnika Zaleskiego, w sprawie akcji ratunkowej w Galicji. Konferencja zakończyła się zapewnieniem dalszej znacznej pomocy ze skarbu państwa.

Na tem posiedzeniu uchwalono zwolnienie sejmiku galicyjskiego na dzień 2. września.

W zeszycie lipcowym czasopisma ministerjalnej komisji statystycznej podane są cyfry wyroków sądowych, wydanych na podstawie ustawy karnej przeciw pijaństwu w Galicji. Rezultat działania sądów w tym kierunku jest następujący:

I. Za publiczne opilstwo zapadło wyroków:

W r.	1878	1879	1880	1881	1882	1883
	18.346	17.848	17.475	18.995	20.863	22.043.

II. Za umyślnie doprowadzenie do stanu opilstwa:

W r.	1878	1879	1880	1881	1882	1883
	291	277	346	320	271	237.

III. Za wydawanie trunków już pijanym:

W r.	1878	1879	1880	1881	1882	1883
	794	790	637	850	887	1.078.

IV. Za upajanie małoletnich:

W r.	1878	1879	1880	1881	1882	1883
	4	10	25	23	12	10.

Ogółem w ciągu zeszłego lat od czasu istnienia ustawy wydano wyroków na podstawie ustawy przeciw pijaństwu 122.362, z tych 115.570 przeciw pijaństwu a 6.792 przeciw szynkarzom. Na 1000 ludności wypadła 3,3 wyroków.

Ustawa ta jest w ogólności zastosowywana w praktyce nader ogólnie i tylko w tych rzadkich wypadkach, które dostają się urzędowo do wiadomości sądów. Lecz słusznie można o niej powiedzieć, iż sam fakt istnienia jej nakazuje w masach ludności przedsięwzięcie o karygodności pijaństwa, i dlatego wpływ jej poczytywać można za nader dobroczynny.

Do Dziennika Polskiego donoszą z Borszczowa:

„Stosownie do życzenia przesyłam spis majątków dominikałnych w powiecie borszczowskim, będących własnością żydów: 1. Borszczów, 2. Korolówka, 3. Krzywe, 4. Kudryń, 5. Jurajpól, 6. Tarnawka, 7. Piłkowiec, 8. Zalesie, 9. Panowie, 10. Chudnów, 11. Szerzenie, 12. Olekajów.

„Dobra część w dzierżawie używa: 1. Gernakowa, 2. Iwanów, 3. Zalesie, 4. Niwa, 5. Horosowa, 6. Jeleniów, 7. Cygany, 8. Łanowice, 9. Piszczak, 10. Wierchniok, 11. Wierchniok, 12. Chudnów, 13. Sopków, 14. Okopy, 15. Łosice, 16. Szuparka, 17. Szyszakowice, 18. Skowiatów, 19. Muszkarów, 20. Ochówce, 21. Wólka nad Dniestrem.

„Półwa więc większych posiadłości znajduje się albo jako własność, albo jako dzierżawa w rękach żydowskich, nie wliczając w to gruntów włościańskich. Małe majątki dominikałne, chociaż jako właściciele tychże figurują

jeszcze chrześcijanie, są w większej części tak obciążone, że prawdopodobnie przejdą również w ręce żydowskie.

Stronnictwo rojalistowskie średniowieczne, to, które goni resztkami dawnej fortuny politycznej z r. 1873, nie chce uznać hr. Paryża za Filipa VII., ani Napoleona Hieronima za Napoleona IV., ani Wiktora Napoleona Hieronima za Wiktora I. — bo wszystko to zarazem jest nowoczesnością i we własnym interesie chce jej daniel płacić, upatrując sobie za granicami Francji pretendentów. Jest nim jakiś książę hiszpański Jayme (Joachim). Filipowcy, republikanie i bonapartyści nazywają ich stąd „Blancs d'Espagne“ (biali hiszpańscy), a w żywej mowie jest to dwuznaczność, bo znaczy jeszcze i „krede hiszpańska“. Kreda też tylko będzie cała ta królewska, którą strupielizali starcy bawia się jak dzieci.

Cara spodziewają się w Warszawie w sierpniu; przygotowania widać wszędzie — restaurują się pałace dworskie i parki. Policja i kandydatura kręta się gorączkowo — czemu się bynajmniej dziwić nie można po aresztowaniu Bardowskiego. Ostrożności przedsięwzięte noszą na sobie cechę popochu; — wyszło rozporządzenie, aby wszyscy Moskale przybywający do Warszawy z carską legitymacją się z celem swojego przyjazdu, w razie przeciwnym mają być natychmiast odesłani do miejsca skąd przybyli.

Polecono użyć 13 tysięcy wojska do zajęcia kolei w czasie przyjazdu cara; — dwójkami stać mają żołnierze i strzedz na całym torze kolejowym bezpieczeństwa.

Sta Madiarów peszteńskich towarzyszyło trzystu Czechom peszteńskim w wyjeździe do praskiego teatru czeskiego. Jak wiadomo, Madiary, mimo wszelkich zaciętych walk partyjnych w swoim łonie, są nawet w podrzędnych sprawach niezłomie solidarnymi wobec zagranicy, do której i Przedlitawia należy; widzieliśmy to np. w takwanym wojnie wólowej. Jeszcze kilka lat temu panowała we Węgrzech nienawiść okropna względem Czechów jako pan sławistów. Dzisiaj nagle, niespodzianie, bez interwencji polityków, przychodzi do skutku ten wyjazd Madiarów, poniekąd znamiennie miejsca zajmujących, do Pragi, dla uczczenia narodowego instytutu czeskiego, i nietylko ani jeden głos przeciw temu się nie ozwał w publiczności, ale wręcz przeciwnie, w *Pesti Naplo* wiele sympatycznie to przyjęto, i ten artykuł za wyraz całej opinii węgierskiej został uznany.

Gdy potem nadeszły do Węgier doniesienia o wiadomym nam serdecznym powitaniu po stacjach czeskich i w Pradze, tudzież o gorących powitaniach pism czeskich, wszystkie dzienniki węgierskie, nawet prowincjonalne, zaczęły się temi festynami, dołączając najprzyjaźniejsze dla Czechów uwagi.

Godnym uwagi jest artykuł *Pesti Napla*. Oświadczywszy z powodu wzniesienia teatru czeskiego, do którego lud czeski ciągle ze wszystkich stron pielgrzymuje, zapewnienie, że Węgrzy z szczerem uznaniem poglądają na odwieczną walkę Czechów o swój byt narodowy, który obecnie tak świetnie po strasznym ucisku i upadku zdobyli, powiada *Pesti Naplo*:

„Dzisiaj chcą Czechy pracować dalej w mirze, i dlatego podnoszą swój patriotyzm austriacki i usiłują przekonać Węgrów, że dualizm godzi się z autonomią krajów; że zasada ich jest, iż bez Węgier Austria utrzyma się nie zdoła, a Węgry bez Czechów nie mogą być; że Węgrzy nie chcą, aby Niemcy napowrót przypaść matczyną, utrzymać należą; a dalej, iż niemniej Węgrzy zalecać muszą na istnieniu i spotęgowaniu Czech i narodowi czeskiemu, Czechy bowiem są przedmurzem Wschodu od nawały ger-

manizatorskiej, i gdyby Czechy runęły, przysła by kolej na Węgry.

„Podstawą sympatii ludów są ich wzajemne interesy. Gdy się na polu polityki praktycznej zjeżdża interes Czech a Węgier, to i sympatia przyjdzie. Wszak do odnowienia ugody austro-węgierskiej nie daleko — tam możemy skomponować nasze dążności polityczne. Wszakże już i obecnie z radością witamy poprawienie się obopólnego stosunku tych dwóch narodów.

„Dawniej uważano za niepodobieństwo, aby Madiary z Budapesztu jechali do Pragi dla udziału w jakiej uroczystości narodowej. Dzisiaj to się samo zrobiło, bez specjalnego zaproszenia. A gdy by rzecz tę przygotowano, to było by nas więcej przybyło, a oprócz węgierskiej sztuki i literatury była by także i polityka węgierska swoich reprezentantów do Pragi wysłała. Budowa i otwarcie prawdziwie monumentalnego czeskiego teatru narodowego jest wypadkiem arcyważnym w dziejach narodu, który walką toruje sobie drogę. Jest w Pradze czeski uniwersytet, czeski teatr, czeskie muzeum, czeskie Towarzystwo umiejętności. My Węgrzy wiemy najlepiej, co to znaczy — to znaczy wzmocnienie Czech!

„Dobrze uczynili ci z naszej braci madiarskiej, którzy pojechali powitać te Czechy. Czechom zaś dziękujemy, że goście madiarskich madiarskim słowem witali, — bo i czemuż mieli byśmy sobie być wrogami?!”

Peszteński korespondent *Politiki* dodaje ważny komentarz:

„Tak na nasze powitanie odpowiedział dziennik, może najzadziwniej osuwający nad interesami węgierskimi. Naród czeski może z tego powziąć, że w Węgrzech pragną gorętszego jeśli rozwoju stosunków między Węgrami a Czechami, które się obecnie serdeczniejszymi i ściślejszymi stały. Skoro ze strony czeskiej nastroju się sposobność do ponownych, ale już nie improwizowanych odwydów w Pradze, zgromadzi się w stolicy czeskiej cały polityczny i literacki świat węgierski, wszystkie znakomiciści i powagi. Tak samo też mogą być Czechy pewni, że w razie gdyby synów swoich wysłał do Budapesztu, np. w odwiedzinach opery, która niezadługo otwarta zostanie, spotkało by ich w stolicy Węgier przyjęcie prawdziwie królewskie.

„Pester Lloyd” nie podaje wprost artykułu z powodu wizyty Madiarów w Pradze, ale czyni coś jeszcze lepszego. Oto wytkazuje centralistom, że ich stronnictwo jest wewnątrz rozbita, że lud mu wypowiedział posłuszeństwo, że ich rady nie są ani dla Austrii, ani dla Węgier, ani dla sojuszu z Niemcami potrzebne, że polityki abstencyjnej chwyci się nawet nie mogą, że sojuszy Czechów, Polaków i konserwatystów niemieckich mądre sprawy prowadzi — doradza *Pester Lloyd* centralistom — aby przyjęli fakta dokonane, t. j. pogodzili się z Taafem, inaczej prąd wypadków bez miłosierdzia wyrzuci ich jak fałszywą trupy na brzeg wyrzucza.

Srodze zemściła się na hr. Taafem jego polityka co do składu sejmiku morawskiego. Nie chciał żadnej większości, pusił w ruch środkowców, i stało się, że centraliści mają przewagę kilku głosów, i na tej podstawie chcą sadzić rządowi policzek formalny; mianowicie w komisji weryfikacyjnej osłomą głosami swoich, do których przyłączyli się środkowcy hr. Dubsky jako dzielnicy przeciw pęgliu głosom czeskim uchwaliłi unieważnić mandat namiestnika hr. Schönborna, tylko mocą tej jednej racji, iż się spodziewają, mied w tym wypadku wbrew hr. Taafiemu większość w sejmie. I już nawet rozgłosili, że namiestnik złoży mandat, gdy tymczasem pewnym jest, że go nie złoży, ale owszem i sam wystąpi we własnej obronie. Pomówimy jeszcze o tej sprawie, gdy wejdzie na stół w sejmie. Zdaje się, że w razie unieważnienia

mandatu hr. Schönborna, hr. Taafę rozwiąże sejm morawski, i postara się o taki nowy, który już nie popadł w ręce centralistów. Dla centralistów przeto zwycięstwo w tym wypadku byłoby zbójstwem — ale i nie inny los ich czeka w razie, gdyby przecie nie uzyskali większości w sejmie. I to są między innymi!

Marszałkiem sejmiku bukowinańskiego mianowany hr. Aleksander Wasilko, a wicemarszałkiem dr. Józef Rott.

Fundacja skarbkowska.

Zarządy przeciw administracji fundacji hr. Skarbka w ostatnich czasach zaczęły się powtarzać, powołując karę do odpowiedzialności, na prawdziwych danych o sposobie przedstawiania całej sprawy i gospodarki tej fundacji, począwszy od 1. lipca 1866 r., w którym to dniu rząd po 17-letniej administracji oddał takową naporót kuratorowi.

W jakim stanie znajdował się majątek tej fundacji przy oddaniu, o tem świadczą akta oddawcze, spisane przy odbytej lustracji w obecności kuratora, urzędników rządowych przez namiestnictwo wydelegowanych, członków Rady administracyjnej i przy współdziałaniu rzeczoznawców lasowych.

Akta oddawcze wykazują:

I. że stan kasy ogółem wynosił 4.694 złr. 20 ct., w papierach wartościowych 193.468 złr. 13 ct.

II. Według budżetu przez rząd w r. 1866 spodziewany był czysty dochód z całej fundacji 32.213 złr.

III. Stan długów hipotecznych na dobrach fundacji intabulowanych przedstawiał kwotę, mianowicie należność:

a) do funduszu religijnego na Bukowinie 45.000 złr.

b) do Zakładu kredytowego gal. ciężącego na Drobowsku, Ostalówicach i innych 59.145 złr. 26 ct.

c) hipotekowane 16.499 złr. 38 ct. Razem 120.634 złr. 64 ct.

IV. Budowa zakładu Drobowskiego w r. 1862 rozpoczęta, wstrzymana została przez rząd z powodu niewłaściwych planów, które znacznym zmianom podpaść musiały, tak, że część nawet już wyprawionych do dalszego wykonania projektowanych budowy Zakładu fundamętów, z dość znacznym kosztem przez nową administrację rozbrajać musiano.

V. Gmach teatralny w r. 1842 przez ów p. fundatora wykończony, już przy oddaniu w r. 1866 przedstawiał znaczne wadliwosci tak co do bezpieczeństwa od ognia, jakoteż co do trwałości w pojedynczych częściach, i wymagał znacznych rekonstrukcji, przymem cięży na nim przywilej, połączony z utrzymaniem niemieckiego teatru.

VI. W dobrach:

a) budynki, których liczba przenosi 400, znajdowały się, jak świadczy opisania przy aktach oddawczych, w złym stanie, wymagały znacznych restauracji;

b) grunta i lasy nie były odgraniczone, a nie były rowami opatrzone.

Plany gospodarcze, dotyczące lasów, nie były sporządzone, i zarząd jak i wyzyskiwanie takowych nie były uregulowane.

c) na gruntach i lasach ciężły ogromne serwituta i przeszkadzały wszelkiemu rozwojowi gospodarstwa i podniesieniu dochodów.

Wobec powyższego wykazano stan majątku fundacyjnego przy odbiorze onegoż, kuratorja wykazał, że następujące rezultaty, osiągnięte w ciągu jej administracji 18-letniej, tj. od 1. lipca 1866 do 1884 r.

ad I. II. Czysty dochód z fundacji przedstawiał według zamknięć rachunków za r. 1881 93.120 złr. 63 ct., r. 1882 86.679 złr. 11 ct., za 1883 95.638 złr. 66 ct. Razem 277.431 złr.

41 ct., zatem przeciętnie rocznie 92.477 złr. W porównaniu z dochodami przy odebraniu budżetu na r. 1866 przedliminowanymi w kwocie 32.213 złr. podnosi się o 60.264 złr. rocznie.

Przytem uwzględnić należy, że administracja rządowa nie utrzymywała ani biura centralnego ani też kas filialnych i zastępowały obywateli dworskich, które to agendy pełniły kaszy rządowej i urzędu powiatowego. Dnia zaś wydatki za powyższe wskazane czynności wyniosły rocznie w samej administracji centralnej 14.950 złr.

III. Stan długów ciążących na fundacji wynosił z końcem r. 1883 mianowicie:

a) Gal. Tow. kredyt. ziem. z dóbr Drobowskiego 11.939 złr. 22 ct., z dóbr Ostalówic 2.272 złr. 75 ct. Razem 14.211 złr. 97 ct.

b) inne wykazane przez rząd a niehipotekowane 16.499 złr. 38 ct. ogółem 30.701 złr. 25 ct.

Zatem od stanu długów z 1. lipca 1866 mniej o 89.933 złr. 29 ct.

ad IV. Budowę zakładu Drobowskiego i urządzenie onegoż z folwarkami, ogrodem fruktowym i warszawym wykończono i oddano do użytku w r. 1876.

Koszta tegoż wynosiły 537.035 złr. 57 ct.

ad V. W gmachu teatralnym uskuteczcono znaczne rekonstrukcje celem zabezpieczenia od ognia, mianowicie uszczelniono ogniotrwałe stropy i drzwi w wyjściach strychowych — rozmalowano ogniotrwałe główne schody — a w teatrze przeistoczone pomieszczenie wyjścia i urządzono ogniotrwałe kurtyny, narazicie urządzono nowe wychodki.

ad VI. W rzeczywistości Kortumówka założono nowy sad, obejmujący 1.500 słachetnych drzew, które już od kilku lat rodzą, i podniesiono przez wprowadzenie strzelińcy wojskowej dochód z 1.470 złr. na 4.000 złr.

VII. W dobrach fundacyjnych, które położone są w 8 powiatach, wyprowadzono nowe budowie, uskuteczcono restauracje i melioracje, które korzystnie oddziaływały na podniesienie dochodu, mianowicie:

1. W dobrach Brzozdowce wystawiono nową stodołę i młyn amerykański, i zrestaurowano gorzelnię, wólownię i inne budynki.

2. W dobrach Drobowskich uszczelniono za pomocą kanałów sianożęz na Dniestrem i uzyskano przez to większy czynsz o 8.000 złr. rocznie. Oprócz tego wyrestaurowano znacznym kosztem gorzelnię i wólownię, jakoteż wystawiono kilka nowych budynków na folwarkach.

3. W dobrach Rożniatów w wydawnym 2 tartaki i umocniono tam sprzedaż drzewa jodłowego i świerkowego. Oprócz tego nabyła fundacja realność za 6.000 złr. i młyn amerykański za 14.000 złr.

4. W dobrach Opatry i Słoneczku wybudowano nowy folwark na Szwycie i obsadzono część sianożęzi i stawisko — wystawiono kilka nowych budynków.

5. W dobrach Ostalówic zrestaurowano znacznym kosztem pałac, gorzelnię, wólownię i inne budynki.

6. W Smorzu i Klimcu wybudowano dwa tartaki, cztery nowe karczmy i zrestaurowano znaczną część budynków gospodarskich.

7. W dobrach Zabie wybudowano nowe pomieszczenia dla zarządcy, leśniczego i podleśniczego — i przeprowadzono procesa celem odzyskania gruntów przez włościan nieprawnie używanych.

VIII. Lasy fundacyjne, które obejmują przeszło 40.000 morgów, nie były jak świadczy akta oddawcze i sprawozdania wydelegowanych leśników, ani odgraniczone, ani też wedle planów zagospodarowane, przytem obciążone rozmaitemi serwitutami.

Administracja przeprowadziła, mianowicie w dobrach Drobowskich, Brzozdowce, Opatry, Rożniatów, Ostalówic odgraniczenia, po najliczniejszej części rowami — przytem urządzono dla łatwiejszego wywozu drogi, i sporządzone plany gospodarcze.

NA PROGU SLAWY.

Szkie z życia artystycznego.

przez
WANDE MŁODNICKĄ.

(Ciąg dalszy.)

— Wzięcie, aby ktokolwiek z tu obecnych mógł mieć na sumieniu to usposobienie pana Kazimierza. Musi być zawsze mało towarzyski.

— Ma pani słusność — przyznał Lolo — on zawsze taki rozmowny, idealny, ofiarny w sobie, dusza pełna poezji i piękna. Czy uwierz pani, że ten fantasta dotąd nie kochał! — Emilka słuchała uważnie a Lolo spojrział tylko czy robi wrażenie i mówił dalej:

— Jako kolega i przyjaciel Kazimierza interesuję się szczerze wszystkim co go dotyka i obawiam się, że obecnie wszędzie w niebezpieczne stadium uczucia — tu zrobił pauzę i zapytał nagle: Czy pani nie chciałaby mi w tej mierze objaśnić?

— Zkądże ja? — zapytała panienka — wczoraj dopiero widziałam pana Kazimierza pierwszy raz a dziś ani słowa do mnie nie przemówił.

— Istotnie, w takim razie trudno — pomyślał Lolo. W tej chwili stanęła w kole obok niego ładna pociemniźniona.

— Co to za szczęście, panie mied w sasiadztwie! — mój samiar jęchając dalej spelił na niczem, skoro pania, na poczekaniu ujrzała — przepaść — nie mogłem — musiałem zostać a nadzieja spotkania pani tutaj utrzymała mnie przy życiu — trzepał Lolo.

Kobieta wypatrzyła się zdziwiona — nowa jej była ta wersja, nigdy komplementa nie były jej podane w formie równie namiętnej. West-

chnęła i ścisnęła go za rękę — Lolo już się zorientował.

— Mądry głowie dość na słowie, a malarzowi wystarczy odmruknąć — szepnął jej do ucha. To nie pojęcia jak pani żyć tu może w tam ciemnym otoczeniu — mając tak niewdzięczne to na tyle wdzięków — unosił się Lolo.

— Wolałby powiedzieć, że mi wymaluje — myślała kobieta.

— Czy pani nigdy nie zapragnęła zmiany, szerszego horyzontu, innych wyobrażeń, blasku i świetności wielkiego świata, któryby pani piękności przykrył?

— Ach! mój panie, i tu by niechęć było, gdyby nie to się!

— Jakto? — zapytał Lolo, zbity nieco z toru swego fantastycznego zapędu.

— Ot, teraz naprzykład mam kochaną co nigdy nie da na czas obiadu, a co może jakby na złość, jakiś taki akuratny ma żoładek, że ma szkodzić jak nie na godzinę — sceny mi potem robi, dziś aż płakałam — a wszystko przez sługę.

— Ach — zawołał Lolo ubawiony — to najlepsza rada, aby pan poczmistrz dobrodziej sprowadził zegar z Paryża, to nowy wynalazek umyślnie dla służby — zegar co bije.

— Ależ mamy taki — przerwała pani poczmistrzowa.

— Nie pani łaskawa — tamte biją w kark, godzinę, albo jak kto chce i kwadrans nawet, każda potem pilnuje godziny.

— Co też pan mówi — wołała zdziwiona kobieta — e, kartacje pani!

— Już od chwili, łaskawa pani — ja tak z przyzwyczajenia — i już rozróżnianie znalazł się w środku grzywny jako kot.

Po kolekcji tańców przeczłony się długo w noc. Znowa spotkał dąsy niemiły zawód, Kazimierz nie brał w nich udziału, za to Lolo zdobył sympatię wszystkich serc, nieszczęśliwy w tańcu i rozmowach, był duszą salonu.

Około trzeciej rano rozeszło się towarzy-

stwo a my idamy się za artystami do ich pokoju. Lolo idzie w łóżko, Kazimierz zaś siedzi kłopotliwie, oparty łokciami o poręcz, jemawia wszystko i wszystkich, jest właśnie wśród tyrańcy opuszczającej sejm.

— Probi by był, ale co ja? — nie ma — śledź między dwiema deskami w prądzie, paskorobka istna. W gbie Colossus, czekał Kazik, rymami te wdziaki opłaje. Przewiedla, przestęgała a sentymentalna, ale w ciekawości i ławotliwości — monumentalna!

— Otóż kłamać musiał — rzucił Kazimierz puszczając w górę gęsty kłód dymu.

— A cóż bym robił — odpisał tamten z rozbawieniem. Słuchaj dalej — przystojna i strojna pani poczmistrzowa — na wszystko gotowa — rymuje Lolo śmiejąc się, w csem mu Kazimierz mimowoli wtórzył. A pania Emilia biała jak lilia — wcale ładna i do rzeczy, niech mi drzwiami ślęza jeżeli nie prawda, a tak na ciebie, Kaziku, całuję — masz w rekonwalescencji więcej szczęścia niż rozum — w lot i jest piasek, tylko ścieżkę przyciągnąć.

— Przyciągnąć za mnie — bo ja pasze — odpisał Kazimierz z śmiechem — przyznaję że ładna, ale nie interesuje cię — wcale.

— Jakto! — jest tu — w domu — przez sieć tylko i nie interesuje cię? — ależ warjat jesteś mój kochany — mówiąc z tym rabinem.

— Z jakim rabinem? — zapytał Kazimierz.

— Ot, stara historia — Jewrej jakiś poszedł do rabina bardzo mądrego i żarliwego i prosił o radę dla syna, który jest mysyggen bo w katolickich knajpach siedzi, kłóli się gryzie i dziewczęta kłuje. A rabin mu na to — bo mądry był, tak odpowiedział: — gdyby on dziewczęta gryzał a kłóli się całował, to on by był mysyggen. — Ty, podobno kierujesz się na takiego. — Kazimierz w głos się roześmiał.

— Fakt jest, że większego szczęścia nikt na świecie nie widział, ale gadaj — gadaj, jakos

mi się dobrze pali przy twojej gawędzie. Przeciwnie, zdejść mi się może, tożem — pisał pięknie w komicie, odciekającej tylko moją siarą z wstrząśniętym podziwem podziw: Po mojej ci w tem — Marynia cnota uosobiona — Józia kocha postrozoną.

— Ależ pozwólno! obruszył się Lolo — wyrażasz się jak — jak —

— Jak brat — dokończył Kazimierz.

— A ja ci powiadam, że pania Józia zrobiła na mnie największe wrażenie.

— Z tegorocznych czy hurtem? — przerwał mu Kazimierz.

— Hurtem — abyś wiedział — śliczna, cudna, uroczą, zachwycającą.

— Czekaj — rymujno — będzie dalszy ciąg cenzurowanego, ale jeżeli ci się Józia podobała, to dopiero odmień się dowiesz dlaczego.

— Oto dla tego, że do mnie podobna.

— Et, głupstwa gadasz! — rzucił Lolo.

— Samemu byłoby ci smutno, robię to z grzeczności — śmiała się Kazimierz.

IX. Serwituta, które ciekły na gruntach i lasach, zniesiono lub uregulowano w 40 gminach, obejmujących 3898 osad i na 25 probostwach, i tym sposobem umożliwiono wprowadzenie racjonalnego gospodarstwa.

X. W roku 1868 wprowadzono w życie własny fundusz asekuracyjny, który z końcem roku 1883 przedstawia kapitał 42.710 zł. 41 ct.

XI. W roku 1880. założono fundusz emerytury dla urzędników, który z końcem roku 1883. wynosił 18.833 zł.

XII. W roku 1880. dopuścił się niestety urzędnik, kasjer zawiadujący kasą centralną znacznej przewyżki w kwocie 32.000 zł. Służąc on przeszło 40 lat fundacji i cieszył się nieograniczonem zaufaniem ze strony s. p. fundatora, z którego to powodu i kuratorja mu takowego nie odmówiła.

Fundacja zabezpieczywszy się na dobrach i sumach Kalikowa, odzyskała już dotąd 21.968 zł. 94 c., resztę zaś bez wątpienia odzyska ze sum po eksterminacji już w toku będącej.

Ubytek tak znacznej gotówki wobec nieodwzajemnionej potrzeby kapitału obrotowego dla utrzymania zakładu drohowskiego a szczególnie warsztatów tamtejszych — zmusiły administrację za zezwoleniem Rady, do zaciągnięcia chwilowej pożyczki w kasie oszczędności, przez pokrycie papierami wartościowemi własnego funduszu asekuracyjnego, których stan z końcem r. 1883. wynosił 26.971 zł. 26 c.

Kuratorja i Rada adm. wzięła pod ścisłą rozwagę tę kwestję finansową, i w tym celu odbyła się już ankietą, dla wprowadzenia reformy i oszczędności w administracji.

Powyż przedstawione daty i rezultaty z 18-letniej administracji majątku fundacyjnego, podaje się do wiadomości i sprawiedliwego ocenienia z tą uwagą, iż zakres działania administracji, jak ją wyżej wyszczególniono, obejmował zarząd dóbr w osmiu powiatach rozruchnych, składających się z 5 miasteczek i 40 wsi, około 50.000 morgów lasu, jakoteż zarząd gmachu, przedsiębiorstwa teatralnego i zakładu drohowskiego, w którym się mieści 400 sierot, 9 warsztatów — i że ta administracja prowadzona była z przestrzeganiem wszelkich formalności biurowych i dokładnej rachunkowości.

Z kuratorji fundacji hr. Skarbka.

„National Zeitung“ o stosunkach polsko-moskiewskich.

W ostatnim numerze *Nat. Zig.* pojawił się obszerny artykuł pod tytułem: „Polsko-rosyjskie stosunki“, który jako zasługujący na uwagę, podajemy w dosłownem tłumaczeniu:

„Od wielu miesięcy rozpłynął się znów tak moskiewski jak polskie dzienniki nad możliwością pogodzenia pokojowego i zlania obu współplemiennych narodów. Po krótkich aspiracjach przyjaźni, po zamianie uprzejmych wyrazów, wybuchła przeciw zawsze nowo dawany, niedający się zagościć antagonizm. Raz przychodzą Moskale do przekonania, że urzędnicy ich, nawet oficerowie w polskich miastach nie mają się obronić urokowi i fantastyczności polskiego pierwiastku i z zakamienionych Moskali wychodzą na idealistów polskości; z innej znowu strony skarga się Polacy na środki zaradku moskiewskiego, mające na celu ucisk ich kościoła, szkoły i języka. Z goryczą ironii wskazują na sprzecznosc panującą między słowami a czynami słowiańskich chorągów. Kiedy zapalają się dla wielkiego słowiańskiego państwa przyszłości i dla dziejowego postannictwa Słowian, usiłują zniszczyć jedyną słowiańską plemię, które stanowi pomost między ich barbarzyństwem a europejską kulturą. Czyż jest antagonizm ten do rozwiązania? —

Czyż w ogóle jest w czasie przewidzianym możliwości zbratania się i zlania Polaków z Moskalami na podstawie idealnego, wszystkie słowiańskie plemiona obejmującego państwa lub federacji ludów?

Nie zbywało na dobrej chęci, na różnych usiłowaniach wzajemnego zbliżenia się ani w Petersburgu, ani w Warszawie. Dopóki żył car Mikojaj I., uchodzili w jego oczach, w oczach moskiewskich urzędników i oficerów Polacy za zwyciężonych bunowników. Każdy Polak za służący w gruncie rzeczy w ich oczach na osobistą karę za rewolucję i wojnę w latach 1830 i 31.

W rzeczywistości też przechodziła jakby w spadku nienawiść i opozycyjność ojców na synów a każdy Polak był jeżeli nie cynikiem, to duchem spiskowcem przeciw moskiewskiemu rządowi.

Nie dziwnego, że moskiewska armia na tureckich i węgierskich widowniach wojny znajdowała wszędzie Polaków w pierwszych szere-

gach. Z liberalnymi ideami przyszedł Aleksander III. do rządów.

Podobnie jak w sprawie niewoli ludu w Moskwie, tak miał też i w przedmiocie stosunków Polaki do Moskwy śmiałe plany, najwolnomyślniejsze pojęcia. Jakoby w odpowiedzi na te życiawie plany monarchy, utworzyło się w Polsce, pośród najwyższych i najoswieconiejszych warstw ludu, pod przewodnictwem margrabiego Wielopolskiego, stronnictwo ugodowe, które dążyło do porozumienia z rządem moskiewskim.

Pokazało się jednakże wkrótce, że tak car jak owo stronnictwo robili rachunek bez gospodarzy. Moskale nie chcieli słuchać o ograniczeniu swego państwa w Polsce; Polacy ze swej strony mogli tylko być zadowolnieni przez wypędzenie wszystkich moskiewskich urzędników i żałog.

Rozpaczliwe powstanie z r. 1863 nie przebiegało dotąd jeszcze po obu stronach. Polacy nie zapomnieli Murawiewa, w którym widzą jeszcze okrutniejszego wroga i kata swego, aniżeli w Suworowie i Paszkiewiczu. Moskale pamiętają im, że ich powstanie sprawiło państwu w najkrzywdzniejszej postaci, w położeniu, z którego jej wydobyła tylko przyjaźń Prus.

Nie można przewidzieć, w jaką przepaść Moskwa byłaby runęła, gdyby Prusy po dwa razy, w r. 1864 i 1863 nie były się oparły pokusom i grozom państw zachodnich, aby się z nimi ku wspólnej akcji połączyć. Takie obrazy między narodem a narodem nie zacierają się przez dwadzieścia lat.

W duszy Aleksandra wywołało to powstanie przeciw Polakom niedające się niczem uspokoić niezauważenie, które go aż do śmierci nie opuściło. Aleksander III. jest dalekim od liberalnych usposobień swego ojca. W jego otoczeniu, w pożalowania godnych środkach jego rządu objawia się jednostronny żywioł moskiewski z wyrazistością i stanowczością, która polskiemu pierwiastkowi, odpowiednio do jego natury, wszelkie zbliżenie się niepodobnem czyni. Moskale jest chłopem, Polak, choćby w łachmanach, szlachcicem. W moskiewskim narodzie panuje uczucie demokratycznego równouprawnienia, które wśród wieków aż do dni naszych obawiało się, prawda, tylko we wspólnej nędzy wobec cara, które jednakże nie dopuszczało nigdy do życia warstwy osobnej arystokratycznej. Polacy natomiast wstąpili na dziejową widownię jako arystokratyczny, rycerski (Rittervolk) naród. Nie mogą dopuścić, aby zaginęli w pierwotnym sosie moskiewskim.

Bez wątpienia zastrzyli się ostatnimi czasy antagonizmy między chłopskim robotnikiem a szlachcicem, nie tylko w Galicji, ale w Królestwie Polskiem, ostatecznie jednakże są chłop i szlachcic jednego i tego samego pochodzenia, jednej i tej samej wiary. Ta religia zaś rzymsko-katolicka dopomaga od długich wieków do utrzymywania narodowej nienawiści przeciwko Moskalom.

Nie tylko zaś obyczaje, język i forma rządu, ale i różnica wiary dzieli i rozdziela przeciw sobie obu wrogich braci. W ciągłych walkach z sobą pozostawali Polacy i Moskale, rzymski katolicyzm i greckie prawosławie. Kresy Małorosji i Ukrainy patrzyły równie na walkę zatargów świeckich, jak na przesładowanie religijnych przeciwników.

W początku XVII. wieku wtargnęli z Dymitrem samozwańcem do Moskwy Polacy i jezuiti. W roku 1772 dostarczyły skargi grecko-katolickich poddanych Polski przeciw niemi, jakie cierpieły ze strony rzymsko-katolickich biskupów, Katarzyna II. pozornie najłaskawszego powodu do wkroczenia do Polski. Od stłumienia powstania polskiego przesładował Mikojaj I. katolicki kościół w Polsce, a prawosławne aspiracje objawiające się w bezpośrednim pobliżu jego wnuka tak wyraźnie i wyłącznie, nie zapowiadają jej na przyszłość lepszego losu.

W świadomości swej zachodniej oświaty, w świadomości swego związku z ogólną oświatą, w sile inicjatywy i polacie swego ducha, czuje się Polak wyższym nad ciężkim, przywiązany ciagle jeszcze, mimo wszelkiej swobody, do ciemnego Moskałem. Z niechęcią spogląda na niższą według swego przekonania istotą, która w masie tylko coś znaczy, jako na swego pana.

Dodać do tego należy, że wielka część jego współplemienników w Poznaniu i Galicji korzysta z wolności i politycznego wpływu, którego niedostatek daje mu się podwójnie we znaki. Tak jak dzisiaj rzeczy się odbyły, nie może nigdy spodziewać się w moskiewskim sejmie odgrywać rolę, jaką jego bracia w austriackim i niemieckim sejmie stosownie do okoliczności z wielkimi lub mniejszym powodzeniem przedstawiali przyzywaczy. Nigdyby nie ścierpieli Moskale ze strony Polaków wystąpienia.

Kiedy Marynia weszła do pokoju brata, Emilia już nie było, mrok padał a postać Chrystusa występowała z tła uroczysta i tajemnicza. Po chwili wszedł Kazimierz z lampą, zdjął płótno z bletram, zwinął i opakał, zebrał kredy i drobniaki rysownicze, rozrzucone na stole, a siostry tymczasem układały mu suknie w kuferek, ocierając łzy ukradkiem.

Józia od czasu do czasu próbowała żartu, ale nie szło jej dziś, słowa dziwne wzięły jej w gardle, więc nie mówili do siebie — pakowali. W ciszę tę dołatywały dźwięki fortepianu. Emilia grała, próbowała smętne przygrywki, jakieś, wrzeszcze głosem, w którym pisał jeszcze drżał i łkanie, śpiewała ludową piosenkę Mendelssohna:

Bóg wyrzekł, gdy nadejdzie czas
Z najdroższych objąć wyrwie nas
Skonanie,
Och w świecie tym śród życia fal
Najdroższy w sercu wzbudza żal
Rozstanie.

Była w tym śpiewie prostota i boleść, co przemawiało.

— Ładnie śpiewa panna Emilia i głos marny — zauważył Kazimierz — a przez myśl mi przeszło, że modelka Mincia często tę piosenkę śpiewała podczas pozowania — jako modelki śpiewają — aby nie zasnąć. I Mincia

trzymała się jego pamięci, wstrętem mu to było, chciałby być strzępnąć te wspomnienia. On, którego Olga kocha, nie powinien mieć myśli dla innej kobiety. Sztuka i ona — te dwa pojęcia wystarczyły mu na życie całe — nie chce — nie może pomyśleć o czem innem — wszystko blade i pospolite.

Marynia mimowolnie przerwała te rozmyślenia, oddając mu klucz od kufka, pakunki były gotowe. Przeszli więc do pokoju siostrzy i w trójkę siedzieli przy herbacie, ale rozmowa była urwana — wymuszona — jak to przed pogubieniem — zdławiona żalem rozstania i niewypowiedzianymi myślami.

Marynia przeżuwała wyciuci brata struny, których nie śmiała dotykać, lekkomyślności, którym nie mogła zapobiedz, kochała go jednak bardzo, a obawiała się jedynie, aby ofiary, które ponosiły obie, doszły byj doniosłe, aby wystarczyły do otworzenia mu drogi do sławy, której czekał i pragnął. Obecne usposobienie Kazimierza mało dawało rejkomii potem, a jednak Marynia pocieszała się myślą, że przeciw znowu wrócić się do pracy, mimo swych kapryśnych dziwactw. Wybacziała tak łatwe wszystko, co sama mogła przytem ucierpieć, i patrzyła na niego z czułością niewymowną.

Józia zaś dręczyła go do brata ciękawością dziewczęcą, — jakże gorąco pragnęła się dowiedzieć ośkołowiak z jego życia. Dawno przyszedła do przekonania, że Kazik zakochany, dlaczego by inaczej unikał towarzystwa i taki był drażliwy, taki rozmarzony...

przeciw którym Niemcy, co najwięcej, ostremi replikami walczy. Jak przed trzydziestu laty Austriacy we Włoszech, tak teraz stoją Moskale w Polsce. Załoga na stopie wojennej w kraju nieprzyjacielskim.

Daleko poza wszelkie faktyczne krzywdy i obrazy stoja uczucie, że nieprzezwyciężona przeszkoda stoi na zawadzie zbliżeniu się obu narodów.

Midzy reprezentantami moskiewskiego państwa a polskiemu społeczeństwem w Warszawie, prowadzi się ciągła, tajna wojna. W przekonaniu tem wyraża się też o polskości generał gubernator kraju Hurko, zupełnie w taki sam sposób, jak Murawiew przed dwudziestu laty. Dawny antagonizm nie stracił nie ze swej goryczy i ostrości.

Jakżeby też mogło być inaczej? Staromodalizm widzi w Polakach i ich kościele przednią straż zachodniej oświaty, którą zalać i pokonać pragnie, aby ustanowił słowiańską jedność i panowanie nad światem. Polskość walczy przeciw temu Lewiatanowi za swój narodowy, religijny i językowy byt a nie myśli wcale o tem, aby dla słowiańskiego ideału poświęcić samą siebie.

Niech będzie jak chce z owym spiskiem Bardowskiego, czy go zrobili Polacy, czy Moskale. Ostatecznie rozstrząsano na tylko nienawiść i nieprzyjaźń między panującymi a zwyciężonymi. Właśnie antagonizm między Polakami a Moskalami, do którego przystępuje niechęć Finlandczyków i Niemców przeciw centralnemu rządowi, nieprzyjaźń sekt religijnych przeciw prawosławniemu rządowi kościelnemu, czyni pomysł korporacji notabłów moskiewskich zupełnie utrudnionym a znowu przeciwnie jest sejm, choćby był tylko wyłączone polskim, pierwszym warunkiem zbliżenia, z jakimby Polacy wobec Moskali wystąpili.

Ziemię polskie.

Rząd nakazał sporządzić spis żydów obojej płci w Warszawie, zamieszkałych bądź stałe, bądź czasowo. Spis ten ma zawierać dokładnie oznaczony zawód każdej jednostki, jakoteż objaśnienie, czy zawód ten spełnia w domu, czy po za domem.

Z Warszawy zadziwiająco wieść wycytną w *Now. Wremia*. Gazeta ta donosi na podstawie autentycznych danych, jakoby „religia“ p. Paszkowa, wydalonego z Moskwy, znalazła grunt wśród zamożniejszych Warszawian (?) Jeden z warszawskich magnatów, i to katolik, powiada gazeta, nrządził w swoim domu zebrania członków tej sekty. Jedyną różnicą między „uczniami“ p. Paszkowa warszawskimi a petersburskimi ma stanowić to, że pierwsi przyjmują do swego grona tylko ludzi należących do towarzystwa arystokratycznego. Zebrań to podobają się „prótnikom“, kończy sentencjonalnie *Now. Wremia*, z którego zdaniem w tym razie tylko połączyć się należy: o ile, rozumie się, to wszystko jest prawdą.

Moskwa.

Jak donosi *Russkij Kurjer*, synod postanowił położyć tam nadziwcom popów, którzy doprowadzają do częstych zatargów między pami a włościanami. Wiadomem jest powszechnie, że nigdzie duchowieństwo nie zdiera tak ludu jak w Moskwie, a rytuał prawosławny nastęrcza ku temu mnóstwo sposobności. Ołóż synod ma zabronić pobierania od włościan opłat za różne czynności duchowne, a ustanowienie tak ma być pozostawione ziemstwu. Jeżeli to prawda, to nie tylko zyskaliby na tem chłopci, ale i ziemstwa wzbogacone zostałyby w ważną atrybucję.

D. 18. września b. r. przypada trzecieletni jubileusz założenia najbardziej wysuniętego na północ Moskwy miasta gubernialnego Archangielska. Jubileusz ten ma być obchodzony uroczysto we wszystkich miastach północnych i w samym Archangielsku, gdzie teraz już czynią odpowiednie przygotowania. Ważność Archangielska pod względem handlowym jest bardzo wielka, większa nierównie niż Petersburga: wszystko co daje Moskwa, Anglia i Ameryka ma trakt wodny najbliższy przez to miasto założone w celu, aby zogniskowało w sobie ruch handlowy strefy północnej. Aby jednak miasto mogło odpowiedzieć temu zadaniu w dalszych warunkach, musi posiadać jedną rzecz, której nie ma — komunikacja kolejowa z siecią kolei żelaznych państwa. Dziś Archangielsk został przeciętny i stoi na uboczu, bo droga wodna przez Dźwinę i system kanałów zabiera piędź lub sześć razy więcej czasu, aniżeli go po-

trzebuje na przebycie danej przestrzeni towar wyładowany w Kronsztadzie.

Z uwagi na to, zawiąsany w roku bieżącym komitet jubileuszowy i komitet handlu i przemysłu, do którego należą także konsułowie wszystkich państw mieszkający w Archangielsku, postanowili wygotować odpowiedni memoriał i z powodu jubileuszu wystąpić do rządu z jedną tylko petycją, mianowicie o zbudowanie kolei dźwińskiej, od Wiatki przez Nikolsk, Solwyczegorsk, Krasnoborsk, Chołmogory do Archangielska. Jak to się stanie i z uwagi na rychłe połączenie Wiatki z Kostromą, to jest punktem styczynym sieci kolejowej, obszary północne Moskwy europejskiej przestają być odcięte od świata, handel tych stron się ożywi, przemysł zaś północnych pomorów niesłychanie bogaty i płodny dzisiaj drzewnicę, rozwinię się z całą możliwą sprężystością, i popchnie ku północy tysiące ludzi dla których trudno o pracę i zarobek w ścisłej zaludnionych okolicach. Memoriał ma być przedstawiony ministrom skarbu, komunikacji i spraw wewnętrznych, którzy już podobno w zasadzie o projekcie tym wyrazili się przychylnie.

Z Izby sądowej.

(P. prokurator Meehoffer.)

— 22. lipca.

W dalszym ciągu przystępuje obrońca do jurydycznej części oskarżenia i mówi: Gdyby nawet przyjął niemożliwość za możliwość, t. j. gdyby przyjął, że oskarżony rzeczywiście dopuścił się czynu, zarzucanego mu przez oskarżenie, to nasuwa się dopiero pytanie, czy §. 104 daby się do tego czynu zastosować. Paragraf ten mówi o przyjęciu podarunku za wykonanie jakiejś czynności urzędowej. W danym wypadku nie można przecież wiedzieć, czy czynność urzędowa z podarunkiem w związku zostaje, czy podany bez tego podarunku nie byłby zrobił tego, do czego zobowiązywała go przysięga służbowa. Przyjęcie takiego podarunku mogłoby w najgorszym razie pociągnąć za sobą śledztwo dyscyplinarne, ale nigdy karne. Obrońca kończy, wyrażając pewną nadzieję, iż klient jego uwolniony będzie od oskarżenia.

Prokurator zrzeka się repliki, przewodniczący odracza ogłoszenie wyroku do godziny 5. wieczorem.

O godzinie 5. wieczorem zebrali się tłumy ludzi, aby dowiedzieć się o wyniku wyroku. Dopiero jednak 10 minut przed 7. ogłosił przewodniczący wyrok, którym uznał Teodora Meehoffera niewinnym czynu z §. 104, a skutkiem tego uwolnił go dalej od poniesienia kosztów procesu i od zwrócenia podarunku na korzyść ubogich miasta Czerniowic.

Motywa, na których trybunał oparł taki wyrok, są następujące: Jedna Sima Ensler zarzuca Meehofferowi przyjęcie podarunku; twierdzi ona, że przybyła do Meehoffera z Mückem i wręczyła mu 1.995 złr. w kopercie.

Aby dowód jednego świadka przyjąć za słuszny, musiałby tak charakter świadka jak i jego zeznania nie pozostawiać żadnej wątpliwości.

Tymczasem trybunał przyszedł do głębokiej rozważki do przekonania, iż Sima nie zasługuje na wiary, bo była karana, bo jest nadzwyczaj nerwowa, bo nawet dr. Rott nazywa ją furją. Trybunał tedy zważając na to wszystko, i doszedłszy po głębokiej rozważce do przekonania, iż zeznania jej są mylne, nie mógł jej zafnąć.

Trybunał wziął dalej pod rozwagę, iż Sima, która w prokuraturze Meehofferze widziała jednego sprawcę nieszczęścia swego męża, działała pod presją zemsty.

Trybunał przyszedł także po głębokiej rozważce do przekonania, iż zeznania Simy pełne są kłamliwych, mylnych i sprzecznych motywów. Pieniądze miała raz wręczyć sama, drugi raz znowu przez Mückę, a raz nawet twierdzi, że Pithey namawiał ją do rzucenia podejrzania na prokuratora.

Zeznania Simy stoją w sprzeczności z zeznaniami innych świadków. Trybunał doszedł wreszcie po głębokiej rozważce do przekonania, iż Sima jest bardzo sprytna, a wobec tego trudno mu było wierzyć, aby była do tego stopnia rozrzucona i podstępna prokuratora, wiedząc, iż ma być wypuszczonym; uwolnienie męża z więzienia mogła Sima jako sprytna kobieta przeprowadzić drogą legalną.

Aferę Meehoffera z Sokalem, którą prokurator w akcie oskarżenia jako najfatalniejszy moment przewiny Meehoffera zaznaczył, wytłumaczył trybunał w ten sposób, iż kiedy czło-

wiek znajduje się w niebezpieczeństwie, kiedy rzuca nań podła insynuacja, połączone z groźbą — natenczas może najdorzeczniej i najniebezpieczniej człowiek utracić przytomność i upaść na duchu; prócz tego wziął trybunał pod szczególną rozwagę słowa dr. Sokala, który zeznał, iż Meehoffer nie robił na nim wrażenia jakoby wziął pieniądze.

Co do opinii publicznej, która naznaczyła oskarżonego prokuratora Teodora v. Meehoffera piętnem sprdawności, powziął trybunał po głębokiej rozważce decyzję, iż opinii publicznej wierzyć nie można wobec tego, iż śledztwo nie zgodzone z wyrokiem tejże opinii nie wykazało.

Powodując się tedy temi motywami, wydał trybunał wyrok uniewinniający. Potem zamknął przewodniczący posiedzenie.

Tu i ówdzie odezwaly się klaskania w dłonie, tu i tam poczęto znowu gwizdać, jeden szczególnie gwizd był bardzo donośny.

Żuż po zamknięciu formalnem posiedzenia, poprosił prokurator o głos i zgłosił nieważność.

Kronika miejscowa i zaniejsowa.

Data 23 Lipca

* Stan powietrza. Obserwatorium szkoły politechnicznej donosi:

Dzień wczorajszy był bardzo smienny, rano bowiem mieliśmy deszcz, później około 12. w południe podopłęło, o 3, przy allum wietrze północnym, poczęło się wyjaśniać, a wieczorem na całym cie zachodniego nieba przyswieszczały gwiazdy.

Najwyższa temperatura dnia wczorajszego wynosiła po 2. g. 15°, najniższa zaś nad ranem 9° C.

Dziś spodziewać się można dalszego podniesienia temperatury; zresztą stan nieba zmienny, wiatr przeważnie północny, a pogoda mżliwa.

* Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się jutro we czwartek d. 24. lipca 1884, o godzinie 6. wieczorem.

* Z izby sądowej. Dziś odbyła się w tutejszym sądzie karaym przed zwykłym trybunałem, sensacyjna rozprawa p. Nittmana prześwi p. Gębarskiemu, o zbrodnię lekkiego uszkodzenia ciała i o wykroczenie przeciw §. 522. Proces ten ma swoją podstatę w wielce romantycznej afarze zimowej, a jest już o tyle jawną, że nie potrzeba wedle średnio-wieleskiego prawidła: *Cherchez la femme*, szukać za kobietą, z tej prostej przyczyny, że ta kobieta — a ma ona być bardzo nadobną — znaną już jest trybunałowi jako też i światu. Niestety! — na wniosek prokuratora, p. Ziminkowskiego, zarządził trybunał tajność rozprawy, ku wielkiemu smutkowi pld wszelkiej a szczególnie pięknej, której reprezentantki zaległy galerji, spodziewając się doznać pikantnej emocji. Wiedzieliśmy przed sądem krągnące się grupy podłotków — bladeści spoglądają z taką tęsknotą w okna sali sądowej! Jak ten trybunał niegromy!

* Barbarzyństwo. Na ulicy Piekarskiej l. 21 mieszka pewne stało małżeństwo, które przez własnych dzieci, wychowuje sierotę, krewną, mianowicie synka brata rodzonnego, któremu jednak wychowanie to daje się porządnie nieczuwać, bądź w kształcie kulaków bądź w aplikowaniu niemodliwych a niezłoczonych rasów. Do jakiego stopnia znęca się czula wychowawczyni nad biedną sierotą niechaj posłuży fakt, że istota ta siana od wymierzonych jej kłębów, bo się wraca do domu i woli spać na ulicy. Wczoraj stróż bezpieczeństwa spotkał ją zaplakaną na ulicy odprowadził ofiarę nędznych przesładowców do domu. Możeby się znalazła litośliwa osoba, która by się zająła losem tej biednej ofiary. Dodamy jeszcze do tego, że farja głodzi dziecko, a tych, którzy z litości chcą je nakarmić, przeszywa jak najpospolitszami wyrazami, a chłopca za to, że przyjął od litościwych ludzi jedzenie, niemilosiwie kastuje.

* Prestidigitator Siedlecki opuścił już nasze miasto, udając się do Stanisławowa. Za powrotem mamy przybycie jeszcze jedno przedstawienie w Zimowejwodzi, któremu można a góry już przepowiedzieć powodzenie, jeżeli tylko pogoda posłuszy.

* Wczorajszy wieczorek dramatyczny p. G. Fissera w sali kasyna mieszkańskiego wypadł pod każdym względem świetnie. Doborowa publiczność wypełniła salę po brzegi. Artysta z niezwykłym humorem i wyborań charakterystyką przedstawiał szereg typów, które publiczność rąsiała oklaskiwala, przy wzbuchach homerycznego śmiechu. Na następny wieczór z nowym programem zapowiedziany na czwartek.

* Obwieszczenie. Zaczawszy od 1. sierpnia 1884. r. wolno będzie o. k. urzędowi pocztowym i sprzedawcom znaczków pocztowych sprzedawać tylko marki pocztowe emilji z r. 1883. są dosłownie jest stronom, któreby po 31. lipca t. r. posła-

niem — rzucił głucho, przyciskając dłoń do czoła.

— No, nie trap się bracišku — mówiła Józia z przybraną pogodą — może to wszystko na dobre się zmieni, są szczęście właśnie. On smutno skinął głową.

Wrócił do domu, Marynia z robotą siedziała przy lampie a przed nią na stole leżała biała kartka.

— Proszę cię, Kazin — mówiła podnosząc głowę od szycia — Emilia dała mi tę kartkę, abys jej wpisał co do imiennika, sama nie śmiała cię prosić.

— Nudne te pensjonarskie albumy, istna kwesta komplementów, ale kiedy trzeba, to podaj Józia atrament — i bez namysłu szybko napisał:

Idź kwiatami do nadzieli, Trafiar w cierniach do mogiły, i odsunął kartkę daleko od siebie.

— Czyż to stosowne? — pytała Józia zakłopotana — takie jakieś smutne.

— Nie uważałem za konieczne pisać apostoły do niej, jeno wyjałem ją z własnego poczucia; oddaj to pannie Emilii. Jutro pójdę do nuch z pogębaniem tylko, nie chciałbym sam tego odnosić.

Józia pobiegła z kartką a natychmiast wróciła. Późno już było, siedzieli obok siebie na sofie, lampa zgasała a księżyc szerokim strumieniem światła wpadał przez okno i zdołił tajemniczością ubogi pokolk.

Kazimierz czuł się wzruszony, ale za nie w świecie nie byłby powiedział tego, że przeciw od tych żańwych ócz siostrzanych, co na nim wisiały z miłością taką, trudno mu się było oderwać. Wreszcie powstał, uściłając obie, Józia nieco dłużej zatrzymał w objęciu — bliższą była sercu jego, wiedziała o niej — potem odszedł do siebie.

— Nie myślę przy niej, tylko o niej, tylko o niej jednej, ale masz słusznosc, szczególnie nie

— Nie, nie mówięm z nią o tem — odpowiadał Kazimierz z wahaniem.

— I uszczęśliwia cię taki stosunek, w którym zatajasz swoich najbliższych? — szepnęła dziewczyna.

— Nie, myślę przy niej, tylko o niej, tylko o niej jednej, ale masz słusznosc, szczególnie nie

(D. c. n.)

